

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду о именовану Комисије бр. 3269/1 од 23.11.2023. године, а у складу са чланом 82 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 115 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, именовани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се пријавили на конкурс за избор у звање вишег лектора за ужу научну област Полонистика, предмет Пољски језик. Част нам је да, након прегледа поднетих докумената, Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс за избор у звање вишег лектора за ужу научну област Полонистика, предмет Пољски језик, који је Филолошки факултет у Београду објавио у листу *Послови* бр. 1069 од 06.12.2023. године, пријавио се један кандидат, **Јелена Јовић**, досадашњи виши лектор на предмету Пољски језик на Групи за пољски језик, књижевност и културу Катедре за славистику Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Јелена Јовић је рођена 13.07.1981. године у Београду. После завршене основне школе и гимназије уписала се школске 1999/2000. године на Филолошки факултет, на Групу за пољски језик и књижевност, на којој је дипломирала школске 2005/2006. године са општим успехом 9,37. После дипломирања радила је као хонорарни сарадник у Библиотеци Катедре за славистику, а затим је 2006. године прешла у наставу на Групу за пољски језик и књижевност, где је радила као асистент-приправник, а затим као асистент (све у статусу хонорарног сарадника током 2006-2007. године), од 2008. године као асистент-сарадник, да би 2010. године била изабрана за асистента, а 2020. за вишег лектора на предмету Пољски језик. Школске 2009/2010. године, на основу просечне оцене са основних студија (9,37), уписала се на докторске студије на Филолошком факултету, где је одабрала модул Књижевност.

Кандидаткиња је уз основне биографске податке поднела и следећу библиографију објављених радова:

А. Студије и чланци

1. Личный архив профессора Джордже Живановича как источник для истории славистики: предварительные замечания / Петр Буняк, Елена Йович. // *Slavica litteraria*. – ISSN 1212-1509. – 2012, vol. 15, iss. Supplementum 2, pp. [81]-94.
2. (Post)Communist Queer Identities in Uroš Filipović's *Staklenac* and Michał Witkowski's *Lovetown, Go East! LGBTQ+ Literature in Eastern Europe*, eds. Alojzija Zupan Sosič, Suzana Tratnik and Andrej Zavrl. *Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani* ((Ljubljana University Press, Faculty of Arts), Ljubljana. – DOI: 10.4312/9789610603108. – 2020, pp. 65-71.
3. *Postzavisnost: poljski odgovor na postkolonijalizam*, Sedmi slavistički hrvatski kongres, Šibenik 2019. (прихваћен јуна 2020; у штампи)
4. Malić, Radnović: *Ferdirurke*. / Jelena Jović, Ana Ćulum. // Међународна зnanstvena konferencija Četvrti Malićevi dani. Julije Benešić i njegovo doba: povodom 100 godina lektorata poljskog jezika u Zagrebu. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za zapadnoslavističke jezike i književnosti, Katedra za poljski jezik i književnost, Zagreb. – DOI: 10.17234/9789531758468.12. – 2022, pp. 161-172.
5. Масловска на српском: сленг у *Другим људима*. Међународна конференција Пољско-српске књижевне везе. Филолошки факултет, Београд (предат 03.08.2023).

Б. Научна критика, прикази

6. Три боје: црвено, црно, бело [приказ књиге: Анђеј Стасјук: *Бели гавран*, Београд, 2004.] // *Кораци*. – ISSN 0454-3556. – Год. 38, књ. 35, бр. 5/6 (2005), стр. 173-178.
7. Јубилеј српске универзитетске полонистике: [110 година полонистике у Србији: зборник радова / ур. Петар Буњак. – Београд: Славистичко друштво Србије, 2006. – 352 стр.] // *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. – ISSN 0352-5007. – 56, 1 (2008), стр. 169-175.
8. Документа из драматичног времена: [приказ зборника III међународни конгрес слависта, (Београд, 18 – 25. IX 1939): репринт издање материјала неодржаног конгреса / приредио Богољуб Станковић. – Београд: Славистичко друштво Србије, 2008. – 27, 785 стр.] // *Зборник Матице српске за књижевност и језик*. – ISSN 0352-5007. – 57, 3 (2009), стр. 710-715.
9. Српска модернистичка *femina* [приказ књиге: „Када сазремо као култура...”: Стваралаштво српских списатељица на почетку XX века: канон – жанр – род = „...Kiedy dojrzujemy jako kultura...” Twórczość pisarek serbskich na początku XX wieku: kanon – genre – gender / Magdalena Koch. – *Acta Universitas Wratislaviensis* No 2958. – Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2007 – 318 стр.] // *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*. – ISSN 2217-7809. – Год. 2011, бр. 1. <www.knjizenstvo.rs/magazine.php?text=23>

В. Преводи

10. *Aktivnosti* / Jolanta Stefko; prevele sa poljskog Jelena Jović i Edita Gireg. // *Obnoviću lice zemlje: jezički pristupi danas* / [priredio Dragan Bošković]. – *Blagovest: specijalno izdanje*. – Београд: Nadbiskupski ordinarijat, [2003]. – Str. 30.

11. Нови песник / Бруно Шулиц; превела с пољског Јелена Јовић. // Градац. – ISSN 0351–0379. – 148/149 (2003), стр. 51–53.
12. Crtež prstom / Kšištof Sivčik; пределе са пољског Јелена Јовић и Edita Gireg. // Obnoviću lice zemlje: jezički pristupi danas / [priredio Dragan Bošković]. – Blagovest: специјално издање. – Београд: Надбискупски ординаријат, [2003]. – Стр. 34.
13. Ringišpil / Robert Adamčak; пределе са пољског Јелена Јовић и Edita Gireg. // Obnoviću lice zemlje: jezički pristupi danas / [priredio Dragan Bošković]. – Blagovest: специјално издање. – Београд: Надбискупски ординаријат, [2003]. – Стр. 33.
14. PACOV / Andžej Zanjevski. Пределе Јелена [Јовић] и Светлана Ћирлић-Јовић. – Београд: Народна књига - Alfa, 2004. – 178 стр. (Антологија свјетске књижевности, бр. 103)
15. POBEDILA SAM RAK / Marijana Zjola-Markuš. Превод Јелена Јовић. – Београд: Prometej, 2005. – 183 стр.
16. Królowa pustego balkonu. Nie chcę pracować w cyrku. Inspekcja sanitarna. Błuznierstwo. Wizjoner. Cel. Niektóre obserwacje. Zmrużenia / Ljiljana Ilić; з језика српског преко Јелена Јовић и Катарзина Битомска // Кварталник литерачко артистички Побоча. – ISSN 1505-1676. – 35, 1 (2009), стр. 75-78.
17. Zmiana. Docinki osobowe. Koszmary hiperprodukcji. Lost. Węgierski dla początkujących. Wiersz o wierszu / Tamara Petrović; з језика српског преко Јелена Јовић и Катарзина Битомска // Кварталник литерачко артистички Побоча. – ISSN 1505-1676. – 35, 1 (2009), стр. 79-82.
18. X-ray. Muzyka. Kokon. Sumatra / Davor Radulj; з језика српског преко Јелена Јовић и Сољонинко // Кварталник литерачко артистички Побоча. – ISSN 1505-1676. – 35, 1 (2009), стр. 83-86.
19. Rozlały się kostki. Autobusy. Niebieska śliwka. Nocna przejażdżka linią kolejową Belgrad–Bar. Recycling / Nikola Živanović; з језика српског преко Јелена Јовић // Кварталник литерачко артистички Побоча. – ISSN 1505-1676. – 36, 2 (2009).
20. Czyściec. Repliki / Nikola Vujčić; з језика српског преко Јелена Јовић // Кварталник литерачко артистички Побоча. – ISSN 1505-1676. – 36, 2 (2009).
21. КАДА САЗРЕМО КАО КУЛТУРА: стваралаштво српских списатељица на почетку XX века: (канон - жанр - род) / Магдалена Кох. Превела с пољског Јелена Јовић. – Београд: Службени гласник, 2012. – 358 стр. : илустр.
22. Колица / Марек Лавринович; превела с пољског Јелена Јовић. – Београд: Београдски књижевни часопис, година IX / број 32-33/ октобар 2013.
23. Селидба / Павел Хиле; превела с пољског Јелена Јовић. – Београд: Београдски књижевни часопис, година IX / број 32-33/ октобар 2013.
24. ANTROPOLOŠKA IMAGINACIJA / Andžej Mencvel. Пределе с пољског Ивана Ђокић Саундерсон и Јелена Јовић. – Београд: XX век; Ћигаја штампа, 2013. – 270 стр. (Библиотека XX век, 214)
25. Herstory пољске књижевности / Ева Красковска // Филолошки преглед. – ISSN 0015-1807. – XLII 20015 1, стр. 9-21.
26. MRAČNO DA SKORO JE NOĆ / Joana Bator. Превод с пољског Јелена Јовић. – Београд: Booka, 2016. – 462
27. NAROD I NJEGOVE PESME / Rigels Halili. Превела с пољског Јелена Јовић. – Београд: XX век; Ћигаја штампа, 2016. – 300 стр. (Библиотека XX век, 230)
28. MORFIJUM / Šćepan Tvardoh. Превела с пољског Јелена Јовић. – Београд: Dereta, 2016. – 550 стр. (у штампи)

29. LED [1. deo] / Jacek Dukaj. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Kontrast izdavaštvo, 2018. - 646 str.
30. MALI CENTAR SVETA : ZAPISI PRAKTIČARA IDEJE / Kšištof Číževski. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Biblioteka XX vek, 2018. - 194 str.
31. LED [2. deo] / Jacek Dukaj. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Kontrast izdavaštvo, 2019. - 431 str.
32. ПУСТИ РЕКУ ДА ТЕЧЕ /Михал Ђихи. Превела с пољског Јелена Јовић са студентима полонистике. – Мостови, часопис за преводну књижевност, број 182/2019, стр. 43-53, Удружење књижевних преводаца Србије, Београд/.
33. ДРОПЉЕ /Наталија Сушчињска. Превела с пољског Јелена Јовић са студентима полонистике. – Мостови, часопис за преводну књижевност, број 182/2019, стр. 63-74, Удружење књижевних преводаца Србије, Београд/.
34. LED [3. deo] / Jacek Dukaj. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Kontrast izdavaštvo, 2020. - 450 str.
35. Вечни живот у даоистичком мистицизму / Ливија Кон; са енглеског превела Јелена Јовић. – Алманах института Конфуције у Београду. Година 12 XXIII/XXIV 2021. - 69-99. стр.
36. Кошин. Истеривање даоистичких демона будистичким средствима / Ливија Кон; са енглеског превела Јелена Јовић. – Алманах института Конфуције у Београду. Година 12 XXIII/XXIV 2021. - 309-337. стр.
37. POLJSKO NASLEĐE. BALKANSKA BAŠTINA. POLJSKI DOPRINOSI KULTURI, UMETNOSTI I NAUCI ZAPADNOG BALKANA / Adam Balcer, Rigels Halili. Prevod: Jelena Jović. - Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka Jeziorańskiego (KEW), 2021. - 48 str.
38. STVARI KOJE NISAM IZBACIO / Marćin Viha. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: IPC media, 2021. - 165 str.
39. DRUGI LJUDI / Dorota Maslovska. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Kontrast izdavaštvo, 2022. - 83 str.
40. LALA / Jacek Denel. Prevela s poljskog Jelena Jović. - Beograd: Darma, 2023. - 387 str.
41. МАЈСТОРИЦЕ МИШЉЕЊА. СРПСКИ ФЕМИНИСТИЧКИ ЕСЕЈ (XIX-XXI ВЕК) / Магдалена Кох. Превела с пољског Јелена Јовић. - Београд: Службени гласник 2023. (u štampi)

Студија Јелене Јовић (поз. 1), урађена у коауторству са Петром Буњаком, представља саопштење са међународне конференције «Архивски извори као грађа за историју славистике» одржане у Брну 2011. године, коју је организовала Комисија за историју славистике МКС. Рад има изузетан значај пре свега за историју београдске славистике, пре свега полонистике, као пионирски подухват прелиминарног описа архивске и рукописне заоставштине нашег професора Ђорђа Живановића (1908-1995). У раду су публиковане највредније позиције из преписке проф. Живановића. Материјали са међународне конференције објављени су у часопису Масариковог универзитета у Брну *Slavica litteraria* (часопис се налази на ЕРИН листи).

Студија на поз. 2 тиче се једног од актуелних/актуелизованих питања данашњице, у чијој основи лежи проблем различитости (и њеног прихватања), будући да су предмет кандидаткињине пажње два романа која су стекла култни статус у пољској и српској књижевности као први геј романи. Реч је о романима *Стакленац* Уроша Филиповића и *Лубјево* Михала Витковског. Предмет истраживања су различити историјски, политички и културни контексти којима се могу (можда) објаснити сличности и разлике у репрезентацији и нарави квір идентитета. Додирну тачку оба романа представљају репресивна комунистичка друштва бивше Југославије и Народне Републике Пољске, из којих ће, са једне стране, настати земље тзв. Западног Балкана, а са друге III Жечпосполита која је данас део Европске Уније. У раду се долази до закључка да управо ова модерна посткомунистичка друштва представљају парадокс који доводи квір идентитете у кризу и због чега се ова два романа суштински разликују.

Рад са Седмог славистичког хрватског конгреса (поз. 3), иако прегледног карактера, значајан је утолико што по први пут у регионалној филологији и хуманистици уопште представља пољску рецепцију постколонијалне теорије, истичући њен значај за међународну полонистику као дисциплину која проучава конструкције пољскости. Критичком анализом дефиниција и тумачења пољског дискурса постзависности у монотематским поконференцијским зборницима Центра за постзависне студије, основаног у Варшави 2009. године, кандидаткиња наставља и продубљује истраживања идентитетских репрезентација, бавећи се у овој студији академским метадискурсом постзависности, односно књижевно-теоријским правцем који је настао у Пољској у покушају да се опишу различити видови еманципацијских процеса потчињених, маргинализованих група и ненормативних идентитета.

Ослањајући се на свој дугогодишњи преводилачки рад, о којем сведочи 31 библиографска јединица, Јелена Јовић се у студијама на позицији 4 (коауторски изворни научни рад) и позицији 5 окреће окреће транслаторици и даје исцрпну, вишејезику филолошку анализу лексичких изазова и транслаторичких решења у преводима *Фердидурке* Витолда Гомбровича и *Други људи* Дороте Масловске. У фокусу чланка „Малић. Радновић. *Фердидурке*“ јесу две метафоре чувеног Гомбровичевог романа, кључне како за само дело, тако и за целокупну пишчеву поетику и филозофију *Форме*. Кандидаткињин је приступ, притом, неаксиолошки – преводе лексема *riра* и *gęba*, анализира не као индикаторе верности оригиналу (у преводима Здравка Малића на хрватски, из 1965, и Угљеше Радновића на српски језик, из 1981. године), већ као најзначајније за разумевање и интерпретацију текста. Рад „Масловска на српском: сленг у Другим људима“ посвећен је пак превођењу жаргонске лексике у хип-хоп поеми Дороте Масловске, уз осврт на процес шатризације и нешто новије, у науци досад необрађене подврсте сленга, колоквијално познате као сленгара. Сучељавајући савремене пољске и српске типологизације

језичких варијетета, Јелена Јовић посебну пажњу посвећује социолингвистичким специфичностима идиолекта главног јунака, а затим и (не)могућностима преводне еквиваленције.

На поз. 6 наведен је приказ романа Анджеја Стасјука *Бели гавран* као и његовог превода на српски језик, на основу кога се види да је кандидаткиња компетентни познавалац савремене пољске књижевности. Три следећа приказа (поз. 7, 8 и 9) имају карактер научне критике. Праћење истраживања у области савремене полонистике, као и научних публикација посвећених како историји славистике, тако и савременој славистици, сведоче о кандидаткињиној доброј обавештености о ауторима и радовима из области језика, књижевности и култура. Приказ на поз. 7 упућује на правац интересовања кандидаткиње ка актуелим савременим питањима (улога списатељица у књижевности и култури).

Највећи број библиографских јединица представљају кандидаткињини преводи, самостални или рађени у коауторству. Из поз. 10-41 може се закључити да је реч о преводиоцу који се подједнако добро сналази са текстовима различитих стилских профила и подједнако добро преводи како са пољског на српски, тако и са српског на пољски језик. Преводилачки рад Јелене Јовић свакако је од посебног значаја и за наставу пољског језика на студијској групи за пољски језик и књижевност, као и за спајање њених интересовања за књижевност са наставом коју држи у области језика. Преводи на поз. 32-33 сведоче о успешном укључивању студената у процесе превођења.

У настави је Јелена Јовић од самог почетка рада Групи за пољски језик, књижевност и културу, прво као хонорарни сарадник, потом и као сарадник у настави и асистент, те виши лектор, показала да поседује педагошки дар и способност да оствари добар однос са студентима. Одлично познавање пољског језика, љубав према књижевности, праћење савремених тенденција како у језику, тако и у књижевности и, шире, у култури, испуњавање радних задатака и обавеза везаних за нормално функционисање београдске полонистике (која има дугу традицију) препоручују кандидаткињу за избор у звање вишег лектора на Групи за пољски језик, књижевност и културу.

ЗАКЉУЧАК

Имајући у виду чињеницу да кандидаткиња Јелена Јовић испуњава све законом предвиђене опште услове у погледу посведоченог смисла за наставно-научни рад, Комисија са задовољством предлаже Изборном већу Филолошког факултета да **ЈЕЛЕНУ ЈОВИЋ** изабере у звање и на радно место вишег лектора за ужу научну област Полонистика, предмет Пољски језик.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

У Београду, 26.12.2023. г.

др Далибор Соколовић, ванредни професор

др Петар Буњак, редовни професор

др Марта Бјелетић, научни саветник